Téma: **NEGYEDÉVES SZAKPOLITIKAI TANULMÁNY – INFORMATIKA-TELEKOMMUNIKÁCIÓ**

Időszak: *2013. április*

Dátum: *2013. április 4.*

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú szerződés teljesítésére készült

# Tartalom

Vezetői Összefoglaló ..... 1

1. Nemzetközi infokommunikációs jogalkotás és piaci trendek bemutatása ..... 4

*1.1. 2014-2020 közötti többéves pénzügyi időszak ..... 4*

*1.2. Az informatikai „tennivalók" listája: új digitális prioritások a 2013-2014-es időszakra ..... 6*

2. Kiemelt infokommunikációs piaci és szakpolitikai események ..... 9

*2.1. Frekvencia árverés ..... 9*

*2.2. Telekommunikációs piaci verseny ..... 10*

*2.3. MPVI Zrt. ..... 11*

*2.4. Telefonadó EU ..... 12*

*2.5. Közműadó hatásai ..... 13*

*2.6. Együttműködési megállapodás a NISz Zrt. és a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Kara között ..... 13*

*2.7. Digitális Otthon Program ..... 14*

*2.8. Morgan Stanley ..... 15*

*2.9. Digitális átállás ..... 16*

*2.10. GSM-R ..... 17*

*2.11. Online pénztárgép projekt ..... 17*

3. A központi kormányzati infokommunikációs költségvetés elemzése ..... 19

*3.1. Az informatikai fejezeti kezelésű előirányzat helyzete ..... 19*

*3.2. A 2013-as és az új informatikai feladatok finanszírozása ..... 21*

4. A kormányzati infokommunikáció kiemelt stratégiai programjai végrehajtásának aktuális állapota ..... 24

*4.1. Fejlesztéspolitikai tervezés IKT aspektusai ..... 24*

*4.2. Magyary Zoltán Közigazgatásfejlesztési Terv egyszerűsítési Programja ..... 24*

*4.3. Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégia ..... 25*

5. Az informatikai és telekommunikációs szektorra vonatkozó aktuális szabályozási tevékenység ..... 27

*5. 1. Szabályozási eredmények ..... 27*

*5. 2. Folyamatban lévő szabályozási tevékenység ..... 29*

6. Kiemelt állami infokommunikációs projektek végrehajtásának monitoringja 32

*6.1. Az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) 2011-2013-as Akcióterve ..... 32*

*6.2. E-útdíj ..... 33*

*6.3. GOP 3.1.2 –Szélessávú körzethálózati fejlesztés ..... 34*

*6.4. Központosított közbeszerzés informatikai vonatkozásai ..... 35*

7. A kormányzat számára példaértékű projektek bemutatása ..... 37

*7.1. WiFi az otthonban ..... 37*

*7.2. WiFi mobil eszközökön ..... 37*

# Vezetői Összefoglaló

A nemzetközi infokommunikációs trendek között az elmúlt időszak legfontosabb eseményei az európai Unió 2014-2020-as többéves pénzügyi keretéhez kötődnek. A tagállamok állam- és kormányfői február elején egyeztek meg a hétéves költségvetésről. A kompromisszum értelmében a pénzügyi kifizetések értéke 908 milliárd euró lehet. Magyarország elérte, hogy a számára legkedvezőtlenebb forgatókönyvhöz és az Európai Bizottság eredeti ajánlatához képest 2,2 milliárd euróval több forrást tudott megszerezni, ez azonban még így is elmarad a 2007-2013-as pénzügyi tervezési időszakban Magyarországnak ítélt összeghez képest. Érzékenyen érinti az infokommunikációs területet az Európai Hálózatfejlesztési Eszköz eredeti 9 milliárd eurós összegének 1 milliárd euróra történő csökkenése. Sajnos az itt elvont forrás nem jelenik meg a strukturális alapoknál sem, így elmondható, hogy az intelligens és digitális hálózatok fejlesztése az egyik legnagyobb vesztese a kompromisszumnak. Az Európai Parlament 2013. márciusában elutasította a költségvetési javaslatot, így egy újabb alku folyamat indul meg, immár a Bizottság és a Parlament között, ami befolyásolhatja a digitális hálózatokra szánt Európai Uniós források mértékét.

A kiemelt szakpolitikai és piaci események között egyértelműen a legfontosabb eseménynek tekinthető a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság frekvenciaárverését lezáró Kúria döntés, valamint a digitális átállás még idei évben történő lezárása. A Kúria helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 17-i döntését, amely tíz pontban mondta ki az NMHH jogsértését a frekvencia árverés lebonyolítása folyamán. A jogsértés azonnali következménye a nyertes szolgáltatók által befizetett 31 milliárd forint visszafizetése és a potenciális szolgáltatási minőség romlása, hiszen van olyan szolgáltató aki az árverésen elnyert frekvencián már szolgáltat. Tekintettel arra, hogy az elektronikus hírközlési törvény módosításai nyomán a kormányzat már alig rendelkezik a hírközlési piac szabályozását lehetővé tevő hatáskörökkel, a probléma megoldása a Hatóság feladata.

A Nemzeti Média-és Hírközlési Hatóság bejelentése szerint a digitális átállás folyamata 2013. október 31-ig fejeződik be. Ez lehetővé teszi a felszabadult frekvenciák árverésre bocsátását. A Hatóság honlapján megtalálható az NMHH Elnökének rendelettervezete, amelyből több frekvenciasáv (450,800,900) egyszeri értékesítése olvasható ki. Amennyiben a Hatóság már áprilisban megnyitná a tenderfolyamatot, akkor akár már ebben az évben lezárható lenne az árverési eljárás. Ez a költségvetés szempontjából is jelentős bevételt eredményezne, amennyiben a Hatóság képes lesz a folyamatot jogszerűen lebonyolítani.

Költségvetési oldalról két súlyos probléma azonosítható, amelyek veszélyeztetik a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Infokommunikációs Államtitkárság feladatellátását, és a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. pénzügyi működését. A 2012. évre visszamenőlegesen, a NISz Zrt. finanszírozásából hiányzik a Hálózati Közszolgáltatási szerződésből 1,650 millió, a Központi Rendszer Közszolgáltatási szerződésből a teljes 2012. évi működtetési díj 3.300 millió forint, összesen 4,950 millió forint. A NISz Zrt. helyzetét tovább súlyosbítja, hogy az államszerkezet átalakításából adódóan olyan új állami hivatalok informatikai fejlesztését és üzemeltetését kell ellátnia, mint a kormányablakok, a járási hivatalok és a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ. Utóbbiak esetében az informatikai költségek korábban nem kerültek tervezésre. Amennyiben a NISz Zrt-t úgy kötelezik az új feladatok ellátására, hogy ahhoz nem rendelnek forrásokat, az végleg ellehetetleníti a cég további finanszírozását. A NISz Zrt. tájékoztatása alapján 2013. márciusáig biztosított a működésük, hiszen olyan hiteltartozásaik vannak, amelyek visszafizetése nem halogatható, és az sem kizárt, hogy egy rosszindulatú cég akár felszámolási eljárást kezdeményez ellenük. A 2012-2013-as többletigény az infokommunikációs területen meghaladja a 15 milliárd forintot.

A kormányzati infokommunikáció kiemelt stratégiai programjai végrehajtásának aktuális állapotát vizsgálva elmondhatjuk, hogy a felülvizsgálat egy márciusi kormányhatározat eredményeként friss lendületet kaphat a 2014-2020-as ex-ante értékelések kapcsán. A kormányhatározat felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy 2013. június 30-ig dolgozza ki a Nemzeti Infokommunikációs Szakpolitikai Stratégiát és az Új Generációs Hozzáférési Hálózat koncepcióját.

A Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Terv Egyszerűsítési Programja sikeres zárásáról számolt be a Közigazgatási-és Igazságügyi Minisztérium. A program eredményeként egyszerűbbé vált az ügyintézés bizonyos egészségbiztosítási ellátások esetében, a családot és a gyermekvállalást érintő ügyekben, több hatósági dokumentum kiállításával és határidejével kapcsolatban és bizonyos szociális ellátásoknál. Júliustól egyszerűbbé vált a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj igénylése; 320 ezer embert érint, hogy csökkent a nagycsaládosok gázárkedvezményhez kacsolódó adminisztratív terhe, és nem szükséges évente kérelmet benyújtani. Országosan egységes eljárás mellett és egységes határidőkkel intézhető a gáz- és villanyórák átírása, egyszerűsödik az iskolakezdési támogatás igénylése. A táppénzzel kapcsolatos ügyeknél 30-ról 18 napra csökkent az ügyintézési határidő. Gyermekápolás, illetve baleset után járó táppénz esetén lehetővé vált az előleg kifizetése. Felgyorsult az útlevél-ügyintézés is.

Az informatikai és telekommunikációs szektorra vonatkozó szabályozási tevékenységek között a legfontosabb az NMHH Elnökének a nemzeti frekvencia felosztás megállapításáról szóló rendelete. Ezt a rendeletet tervezi módosítani a Hatóság, annak érdekében, hogy minél több frekvencia kerülhessen meghirdetésre, ezzel serkentve az infokommunikációs piacot, illetve a piaci szereplők közötti versenyt, és az árak mérséklését. Benyújtásra került az Országgyűléshez az információ biztonságról szóló törvény tervezete, amelynek tárgyalása áprilisban várható, és régi hiányt pótol a terület törvényi szintre emelésével, illetve kezeli az elektronikus közszolgáltatási törvény és végrehajtási rendeleteinek hatályon kívül helyezése óta fennálló szabályozási lyukat.

A kiemelt állami infokommunikációs projektek végrehajtásának monitoringja jelen esetben az Elektronikus Közigazgatási Operatív Program új Akciótervével foglalkozik. Az Akcióterv megnyugvást hozhat az állami projektgazdák számára is, hiszen biztos kormányzati felhatalmazás áll immár valamennyi projekt és annak forrása mögött, ami elősegíti a kiszámítható és a vállalt ütemezésnek megfelelő projekt megvalósítását. Veszélyként jelentkezik azonban az informatikai központosított közbeszerzések kereteinek, kimerülése, illetve az új közbeszerzések kiírásának elmaradása.

A kormányzat számára példaértékű projektek bemutatása ebben a negyedévben a WiFi hálózatok újabb alkalmazási lehetőségeit járja körbe. Németországban ingyenes wifi csatlakozásipont-hálózat épül ki előfizetői "kaláka rendszerben" a Deutsche Telekom (DT) és a Fon megállapodásának eredményeként. A Fon üzleti modellje azon alapul, hogy a hálózat tagjai "kaláka rendszerben" elérhetővé teszik saját otthoni wifi csatlakozási pontjuk szabad adatforgalmi kapacitását mások számára is. Egy másik kezdeményezés alapján, amelyet a Wireles Broadbans Alliance terjesztett elő, mobilhálózatok helyett egymás Wi-Fi hálózataira terelnék a nemzetközi, vagyis roaming forgalmat a mobilszolgáltatók, ezzel jelentősen leszorítva az adatforgalommal járó nagykereskedelmi és kiskereskedelmi költségeket egyaránt.

# 1. Nemzetközi infokommunikációs jogalkotás és piaci trendek bemutatása

## 1.1. 2014-2020 közötti többéves pénzügyi időszak

Szűkebb költségvetéssel és szigorúbb pénzköltési szabályokkal kell működnie 2014 és 2020 között az Európai Uniónak, miután a 27 tagország állam- és kormányfői egy teljes napon át tartó alkudozás után megállapodtak a következő hét év pénzügyi keretéről, amire a gazdasági és pénzügyi válság miatt teret nyert takarékoskodás nyomja rá a bélyegét.

Az uniós vezetők történelmileg alacsony szinten rögzítették a 2014 és 2020 között tervezett kiadásokat. A pénzügyi kötelezettségvállalások szintjét a hét évre kivetítve 960 milliárd eurónál, a kifizetések szintjét pedig 908,4 milliárd eurónál húzták meg, az előbbi az EU nemzeti összjövedelmének 1, az utóbbi pedig a 0,95 százaléka.

A megállapított főösszegek nemcsak Herman Van Rompuy tavaly novemberi javaslatához képest jelentenek további csökkentést, de számottevően – a kötelezettségvállalásoknál mintegy 73 milliárd euróval, a kifizetéseknél pedig 80 milliárd euróval – lefaragnak az Európai Bizottság eredeti számsorából és a jelenlegi, 2007 és 2013 közötti időszak kiadásainak mértékétől is elmaradnak – az Európai Tanács elnöke szerint – 34-34 milliárd euróval.

Sokak előzetes várakozásával ellentétben Magyarország nem került a problematikus tagállamok közé a tárgyalások végszakaszában. Ennek oka, hogy Herman Van Rompuy magyar kormányfőnek tett legújabb ajánlata tovább javított a magyar költségvetési pozíción és tartalmi oldalról is kielégítette a magyar igényeket, miután 1,560 milliárd euró pótlólagos támogatást ígért a legszegényebb kategóriába tartozó hat hazai régiónak. Az elérhető támogatások felső határának 10 százalékos megemelése további 700-720 millió euróval javított a magyar pozíción.

Összességében nagyjából 2,2 milliárd euróval nőtt a hazánk számára elérhető felzárkóztatási támogatás az Európai Bizottság eredeti, hazánk számára hátrányos javaslatához képest (körülbelül 18,3 milliárd euró). A BruxInfo becslése szerint tehát a mostani alku eredményeként 2014 és 2020 között 2011-es árakon körülbelül 20,5 milliárd euró kohéziós

forrás lehívására lehet jogosult az ország. Az előző, 2005 végi költségvetési alku során akkori árakon 22,6 milliárd eurót tartalmazott a magyar kohéziós boríték. Ez az összeg a későbbi árkiigazítások miatt ténylegesen 25,7 milliárd euróra emelkedett. A két eddigi utolsó kitárgyalt kohéziós támogatás közötti különbség nagyjából 2,1 milliárd euró (a 25,7 milliárdhoz képest ennél több, de ez utóbbit a néhány év múlva az aktuális ár figyelembevételével történő kiigazítás miatt 20,5 milliárdnál nagyobb összeggel kell összevetni).

Végeredményben, ha a Bizottság eredeti javaslata akár 30 százalékos csökkentést is eredményezett volna a magyar kohéziós borítékban 2007 és 2013-hoz képest, de a 25,7 milliárd eurós szinttel (és nem a 22,6 milliárddal) számolva, megállapítható, hogy a következő többéves keretköltségvetésben 8-9 százalékkal csökken a hazánk által elvileg elérhető regionális fejlesztési támogatások összege.

Magyarország számára ugyancsak jó hír, hogy a beruházások maximális uniós társfinanszírozási rátája 85 (és nem 75) százalék lesz, és a közhatalmi intézmények (minisztériumok) kivételével költségként elszámolható lesz a vissza nem igényelhető áfa, akárcsak a jelenlegi pénzügyi időszakban. Ez becslések szerint a hét év alatt GDP-arányosan 0,7 százalékos (közel 5 milliárd eurós) megtakarítást jelenthet a büdzsének (a további magyar vonatkozásokról lásd külön cikkünket).

A tervezett 9 milliárd eurós keretű Európai Hálózat-fejlesztési Eszköz végül 1 milliárd eurós kerettel került elfogadásra, ami csalódást jelent a szakterület jövőbeni terveit illetően. A projekttervek elkészítése esetén ezt az új realitást a szakmai programok tervezőinek is figyelembe kell venniük.

Neelie Kroes a Bizottság digitális Menetrendért felelős biztosa csalódottságának adott hangot figyelembe véve, hogy „ a forrásokat így kizárólag digitális szolgáltatásokra lehet fordítani; mivel egy ennyire megvágott összeg nem ad lehetőséget a szélessávú hálózatokba történő befektetésre”. Hozzátette, „a Tagállamok ezzel magukra vállalták a befektetéseket, saját forrásaikat vagy az EU strukturális alapjai forrásait használhatják fel azokon a területeken ahol a piac megbukott”.

Az Európai Parlament 2013. március 12-én elutasította jelenlegi formájában a 2014-2020 közötti időszakra szóló uniós költségvetésnek a tagállamok által február elején kialakított

kompromisszumos kereteit. Ez a lépés érinti az infrastrukturális, és így a digitális hálózatok forrásait is.

## 1.2. Az informatikai „tennivalók” listája: új digitális prioritások a 2013-2014-es időszakra

Az Európai Bizottság elfogadta a digitális gazdaság és társadalom hét új prioritását. A digitális gazdaság növekedési üteme hétszer gyorsabb a hagyományos gazdaságénál, jelenleg azonban az Európa-szerte széttagolt szabályozás akadályozza e potenciál kiaknázását. A szakpolitika átfogó felülvizsgálatát követően, a mai napon kijelölt prioritások ismételten nyomatékot adnak az eredeti, 2010-es európai digitális menetrend leginkább átalakító hatású elemeinek.

Neelie Kroes, az Európai Bizottság alelnöke így nyilatkozott: „2013 lesz a digitális menetrend legmozgalmasabb éve. A legsürgetőbbnek azt tartom, hogy növekedjenek a szélessávú beruházások, és a digitális ágazat maximális hozzájárulást nyújtson Európa fellendüléséhez.”

A naprakésszé tett digitális menetrend maradéktalan végrehajtása 5%-kal, illetve fejenként 1500 euróval emelné az európai GDP-t az elkövetkező nyolc évben annak révén, hogy növeli az IKT-beruházásokat, javítja a munkavállalók informatikai ismereteit, utat nyit a közszektor innovációja előtt, és megreformálja az internetgazdaság keretfeltételeit. Ami a munkahelyeket illeti, ha nem kerül sor európai szintű fellépésre, 2015-ig akár egy millió informatikai álláshely is betöltetlen maradhat, az infrastruktúra kiépítése révén viszont 1,2 millió munkahely jöhet létre. Ez hosszabb távon, a gazdaság egészét tekintve 3,8 millió új munkahelyet jelentene.

**Az új prioritások a következők:**

**1. A szélessávú hálózatok új, stabil szabályozási környezetének létrehozása**

Több magánberuházásra van szükség a vezetékes és a vezeték nélküli nagysebességű szélessávú hálózatokba. Ezért a Bizottság 2013. évi legfontosabb informatikai prioritása az új és stabil szélessávú szabályozási környezet véglegesítése. A 2013. évi, tíz intézkedésből álló csomag ajánlásokat fogalmaz meg az alábbiak tekintetében: a megkülönböztetés-mentes hálózati hozzáférés megszilárdítása, a szélessávú hálózatokhoz való nagykereskedelmi hozzáférés új árazási módszerei, a hálózatsemlegesség, az egyetemes szolgáltatatás és a szélessáv kiépítési költségeinek csökkentésére irányuló módszerek. Mindez a szélessávú

hálózatokhoz nyújtott állami támogatásokról szóló új iránymutatásra és a javasolt Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében nyújtott kölcsönökre épül.

**2. Új digitális közszolgáltatási infrastruktúrák kiépítése az Európai Hálózatfejlesztési Eszköz segítségével**

A Bizottság a Tanács támogatásával felgyorsítja a digitális szolgáltatások kiépítését (különösen azok határon átnyúló interoperabilitása tekintetében) az elektronikus azonosítók és aláírások, az üzleti mobilitás, az e-igazságügy, az elektronikus egészségügyi nyilvántartó rendszerek és az olyan kulturális platformok terén, mint az Eropeana. Csupán az elektronikus közbeszerzés révén 100 milliárd euró takarítható meg évente, az e-kormányzat pedig 15–20 %-kal csökkentheti a közigazgatás költségeit.

**3. Az informatikai ismeretekre és munkahelyekre vonatkozó széleskörű együttműködés kialakítása**

Együttműködésre van szükség azon gyakorlati lépések megtételéhez, amelyek révén elkerülhetjük, hogy 2015-ig egy millió IKT-álláshely maradjon betöltetlen a képzett munkaerő hiánya miatt – ez a helyzet elfogadhatatlan a magas munkanélküliség időszakában. A Bizottság koordinálni fogja az állami és a magánszektor tevékenységét az alábbiak területeken: az IT-képzési lehetőségek növelése, az oktatás és az üzleti szféra közötti közvetlenebb kapcsolatok megteremtése, szabványos munkaköri leírások elfogadása és a készségek tanúsításának előmozdítása a foglalkoztatási mobilitás segítése érdekében. A Bizottság emellett cselekvési tervet készít az internetes vállalkozók támogatására, és az európai vállalkozásindítás megkönnyítése érdekében.

**4. Javaslat az uniós kiberbiztonsági stratégiára és irányelvre**

Az online biztonság és szabadság elválaszthatatlanok egymástól. Az EU-nak a világ legbiztonságosabb online környezetét kell kínálnia, a felhasználói szabadság és a magánélet védelmének tiszteletben tartása mellett. A Bizottság stratégiát készít és irányelvre tesz javaslatot a nemzeti készültség közös minimumszintjének meghatározása céljából, ideértve a határon átnyúló kiberbiztonsági incidensek megelőzésére és elhárítására szolgáló online platformot, és az ilyen incidensekre vonatkozó jelentéstételi követelményeket. Mindez ösztönözni fogja a biztonsági és a beépített adatvédelmi termékek tágabb európai piacát.

**5. Az uniós szerzői jogi keret naprakésszé tétele**

A szerzői jog korszerűsítése alapvetően fontos e digitalizált egységes piac megvalósítása szempontjából. Ezért a Bizottság 2013-ban – az érintettekkel folytatandó strukturált párbeszéd keretében – törekedni fog az olyan, szerzői joggal összefüggő kérdések megoldására, amelyekben gyors előrelépésre van szükség. Ezzel egyidejűleg a Bizottság befejezi az uniós szerzői jog jogi keretének felülvizsgálatára és korszerűsítésére irányuló jelenlegi erőfeszítését annak érdekében, hogy 2014-ben döntést hozhasson az annak alapján esetlegesen előterjesztendő jogalkotási reformjavaslatokról.

**6. A számítási felhő kiépítésének felgyorsítása a közszektor vásárlóereje segítségével**

A Bizottság olyan kísérleti fellépéseket indít az Európai Számítási Felhő Partnerség keretében, amelyek mozgósítják a közszektor vásárlóerejét a világ legnagyobb felhőalapú IKT-piacának létrehozása érdekében, megszüntetve a nemzeti szabályozási akadályokat és a fogyasztói előítéleteket.

**7. Új elektronikus ipari stratégia elindítása**

A Bizottság javaslatot tesz a mikro- és nano-elektronikai ipari stratégiára, hogy vonzóbbá tegye Európát a tervezési és termelési beruházások számára, valamint növelje a kontinens globális piaci részesedését.

# 2. Kiemelt infokommunikációs piaci és szakpolitikai események

## 2.1. Frekvencia árverés

A Kúria 2013. február 26-án helybenhagyta a Fővárosi Törvényszék szeptemberi döntését, amely hatályon kívül helyezte a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságnak (NMHH) a frekvencia-árverést lezáró januári határozatait. Úgy ítélte meg, hogy a MPVI Zrt. jogszerűtlenül nyerte el a jogot a mobilhálózat kiépítésére, valamint a három korábbi piaci szereplő is jogszerűtlenül szerzett újabb frekvenciablokkokat.

A Fővárosi Törvényszék a mobilcégek panaszai nyomán mintegy tíz eljárási hibára hivatkozva semmisítette meg az árverést lezáró hatósági végzést. Mivel a tenderen több csomagot hirdettek meg, az összes licit érvénytelen, így nemcsak a negyedik mobilcég vesztette el a frekvenciákat, hanem a jelenlegi három piaci szereplő is, amelyek azért licitáltak, hogy bővíthessék a mobil szélessávú lefedettségüket. A legérzékenyebben a Vodafone-t érinti a döntés, akik már tavaly márciusban bekapcsolták az elnyert sávokat, s 70 százalék fölötti lakossági lefedettségüket bővítették 99 százalékosra - most vissza kell állniuk a korábbi lefedettségi szintre. A döntés érzékenyen érinti a Magyar Telekom hálózatát is, ám marginális a Telenor szempontjából, ők ugyanis kellő mennyiségű 1800-as sávval rendelkeznek ahhoz, hogy országos lefedettséget építsenek, így nekik az elnyert 900-as sávok bekapcsolása nem volt kabinetkérdés.

Veszt az állam is, egészen pontosan 31 milliárd forintot kell visszaadnia a mobilcégeknek, akik visszaadják a frekvenciákat. További tízmilliárd forint illeti az MVM-Posta-MFB alkotta állami konzorciumot. Jogi szempontból az egyik vitatott pont az volt, hogy a pályázaton indulhatott-e egyáltalán állami tulajdonban lévő cég. Az NMHH szerint igen, a mobilcégek szerint nem, mondván, a pályázat kiírásakor a frekvenciákról szóló NFM-rendelet (Rat.) ezt nem tette lehetővé. A Kúria álláspontja szerint a pályázat kiírásakor hatályos jogszabályi környezet ezt nem tette lehetővé. A hatóság októberben ugyanolyan rendeletet adott ki, amellyel lehetővé tette, hogy állami szolgáltató is induljon - de a jogszabályok szerint a pályázat egész ideje alatt a kiíráskor érvényes jog a mértékadó. Vagyis a bíró a mobilcégek érvelését fogadta el a felülvizsgálati eljárásban.

A Vodafone közleményben reagált, a társaság szerint a Kúria döntése esetleges közvetett következményeként 1,2 millió olyan lakostól veheti el a lehetőséget a mobil-szélessáv

használatától, akik korábban semmilyen szélessávú internetszolgáltatáshoz nem férhettek hozzá. Éppen ezért a Vodafone bízik abban, hogy sikerül megállapodásra jutnia az általa elnyert és már használatba vett 2 MHz-es frekvenciasávról a hatósággal. A Vodafone cáfolta az állami felvásárlási szándékról szóló lapértesüléseket, és a leghatározottabban cáfolja, hogy erre vonatkozóan bárminemű tárgyalásokat folytatnának a kormányzattal.

A Magyar Telekom a soron következő frekvenciaértékesítés(ek) mellett az átfogó frekvenciastratégia részének tekinti a másodlagos frekvenciakereskedelem mihamarabbi piacbarát szabályozását, valamint a következő néhány évben lejáró frekvenciahasználati jogosultságok lejáratának harmonizációját. Mindezeket a döntéseket a piac érdemi és átfogó áttekintésének eredményeként lehet meghozni a fogyasztói, iparági és állami érdekek maximális figyelembe vételével.

A Nemzeti Média – és Hírközlési Hatóság a jogszabályok alapján független szervként működik. Azonban a frekvencia árverés kudarca rámutatott arra a visszásságra, hogyha a kormányzat lényegében valamennyi, az elektronikus hírközléshez kapcsolódó hatáskörét folyamatosan és szisztematikusan kiszervezi a független Hatósághoz, elveszti a szakterület felett még az ellenőrzési képességeit is, és semmilyen korrekciós folyamatnak nem lehet része. Az NMHH vezetői nem interpellálhatóak, és ez jelen esetben amikor a bíróság tíz pontban mondta ki, hogy a Hatóság jogsértést követett el, lehetetlen helyzetbe hozza a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumot is, hiszen még vizsgálatot sem indíthat az ügyben hiszen nincsen már rá megfelelő hatásköre. A problémás eljárás vesztesei végső soron a felhasználók, akik a szolgáltatási színvonal csökkenésével vagy a fejlesztések elmaradásával lesznek kénytelenek szembesülni.

## 2.2. Telekommunikációs piaci verseny

Európai összehasonlításban Magyarországon használják az előfizetők a legkevesebbet a mobilinternetet, mert az árak magasak, és a szolgáltatók között nem elég erős a verseny. A megoldást az Európai Unió versenyügyekért felelős biztosa, Joaquín Almunia szerint is a jelenlegi szolgáltatókkal versenyző, új, helyi mobiloperátorok piacra lépése jelenti.

A versenyügyekért felelős EU biztos digitális gazdaságra vonatkozó február végén tett megállapítása azért különösen fontos, mert az uniós tagállamok közül hazánkban a

legalacsonyabb a mobilinternet-használat elterjedtsége. Ezt a tényt az Európai Bizottság által készített felmérés rögzítette, emiatt is nagy szükség van a felzárkózásra. Azokban a tagállamokban, ahol a legnagyobb európai távközlési cégeknek nincsen helyi versenytársa, akár tízszer annyiba is kerülhet az okostelefon használata. A mobilszolgáltatók magyarországi árait uniós összehasonlításban vizsgálva hazánkban van az egyik legnagyobb szükség az új kihívó megjelenésére, a régió hasonló helyzetben lévő országaihoz, Csehországhoz vagy Szlovákiához hasonlóan.

Bár nemzetközi szinten nehéz összehasonlítani az egyes díjcsomagokat, ezzel együtt is nyilvánvalóak a különbségek. Például Ausztriában – egy nálunk is jelenlévő szolgáltatónál – havi 3500 forintnak megfelelő összegért elő lehet fizetni 1GB adatmennyiséget, 1000 SMS-t és 1000 belföldi percet tartalmazó csomagra. Itthon ugyanannál a szolgáltatónál – de a másik kettőnél is – 10000 forint felett kellene fizetni ugyanezért a szolgáltatásért. Figyelmeztető tény, hogy a hazai szolgáltatók dániai vagy angliai érdekeltségei által kínált tarifák szintén lényegesen versenyképesebbek. Ausztriában, Nagy Britanniában és Dániában egyaránt négy országos hálózattal rendelkező mobilszolgáltató van jelen.

Az NMHH álláspontja szerint szükséges, hogy a jelenleginél olcsóbb, európai összehasonlításban is versenyképes tarifák legyenek a hazai lakossági mobilpiacon is. A hogyallunk.hu tájékoztató portált a hatóság azért indította el, mert a fontos ügyekben mindenkinek lehetőséget kell biztosítani a legszélesebb körű tájékozódáshoz. A digitális gazdaság fejlődése olyan kiemelt ügy, amely minden magyar állampolgárt érint, mert mobiltelefonja mindenkinek van, és a használatért minden ember fizet. Az előfizetők pénztárcája, és a gazdasági növekedés újraindítása szempontjából egyáltalán nem mindegy azonban, hogy mennyit.

Az európai versenyügyi biztos által elmondottakkal összhangban az NMHH a hazai telekommunikációs piac versenyének élénkítése érdekében a mobilszolgáltatásra alkalmas frekvenciakészletet mielőbb teljes mértékben hasznosítani fogja. Ebben az NMHH minden szereplőre partnerként tekint, akik számára fontos a digitális gazdaság jövője és fejlődése.

## 2.3. MPVI Zrt.

A negyedik mobilszolgáltató MPVI Mobil Zrt. tulajdonosi közgyűlése elfogadta Kalmár Istvánnak, az igazgatóság elnökének és Schmidt Pál vezérigazgatónak a lemondását az igazgatósági tagságról. A negyedik mobilszolgáltató MPVI Mobil Zrt. két megüresedett igazgatósági helyére a kisebbségi tulajdonos Magyar Posta és a 45 százalékos tulajdonviszonnyal rendelkező MVM Zrt. delegált új vezetőket.

Schmidt Pál vezérigazgatói jogviszonya is megszűnt. Az új vezérigazgató Kovács Zsolt lett. Az MPVI Zrt. vezérigazgatói teendőit 2013. január 24-étől látja el. A két megüresedett igazgatósági helyre Bíró Viktort (MVM Net Zrt.) és Imre Tamást (Magyar Posta Zrt.) választotta meg a közgyűlés. A közvetetten állami tulajdonban lévő MPVI Mobil Zrt. tulajdonosa az állami tulajdonban lévő Magyar Posta Zrt. (10 százalék), a Magyar Villamos Művek Zrt. (45 százalék) és az MFB Invest Zrt. (45 százalék).

Kérdéses, hogy a Kúria döntését követően milyen célt szolgál egy államilag finanszírozott cég további életben tartása, ha a megalapítását indokló célkitűzés meghiúsult. A cég finanszírozása kritikus kérdéssé válhat, amennyiben nem születik stratégiai döntés a gazdasági társaság tevékenységének irányairól. A kérdés napirenden tartása várható az ellenzéki pártok részéről, mind interpellációk, mind sajtótájékoztatók formájában.

## 2.4. Telefonadó EU

Kötelezettségszegési eljárást indított Magyarország ellen az Európai Bizottság a telefonhívásokra és szöveges üzenetekre kivetett adó miatt. Az eljárás azzal indult meg, hogy a Bizottság hivatalos felszólító levelet küldött a magyar kormánynak.

Az Európai Bizottságnál úgy vélik, hogy a telefonadó uniós jogot sért, a távközlési szektorra kivetett adóteherből származó bevételt az állam ugyanis - az uniós előírásokkal ellentétben - nem a telekommunikációs szektorra, a távközlési infrastruktúra fejlesztésére fordítja.

Szakértők szerint a Bizottság, úgynevezett hivatalos felszólító levelet küldött a magyar kormánynak, amivel az uniós jog szerint elindult a kötelezettségszegési eljárás. A tisztviselő arról is beszélt, hogy a 2012-ben a telefonhívásokra és a szöveges üzenetekre kivetett adó a 2010-ben a távközlési szektorra kivetett különadó kivezetését követi, és a bizottság a különadó miatt is kötelezettségszegési eljárást indított Magyarországgal szemben, azt az ügyet pedig jelenleg az Európai Bíróság tárgyalja. A brüsszeli testület megítélése szerint a

telefonadó - akárcsak a különadó - az úgynevezett engedélyezési irányelvvel ütközik, mégpedig azért, mert a bizottság úgy véli, hogy bár az adót Magyarország kifejezetten a telekommunikációs szektorra vetette ki, az abból származó bevételek - az irányelvben foglaltakkal szemben - nem csak a távközlési engedélyezési és igazgatási rendszer fenntartásának költségeit fogják fedezni, hanem a bizottság aggodalmai szerint "túlmutatnak majd" ezeken.

A 2002-ben született, és 2009-ben módosított elektronikus távközlési irányelv, amely a távközlés állami engedélyezésének szabályait határozza meg az egész Európai Unióban, azt mondja, ki, hogy a távközlési szolgáltatókra kivetett "igazgatási díjak" nem lehetnek nagyobbak, mint azok a költségek, amelyeket az engedélyezési és ellenőrzési rendszer fenntartása jelent az állam számára.

## 2.5. Közműadó hatásai

Akár negyven településen is megszűnhet az internet és a kábeltévé Nógrád megyében, miután a szolgáltatók a közműadót nem tudják továbbhárítani a fogyasztókra. A Nógrád megyei kistelepüléseken a közműadó veszteségessé teszi a szolgáltatókat, hiszen nem tudják az adót továbbhárítani a fogyasztókra.

A Karancs völgyében például 2005-ben kezdett hálózatépítésbe a részvénytársaságként működő Uniport. Angyal János, a cég vezetője felidézte: az Uniport közel 300 millió forintos befektetéssel – 200 millió forint hitelből – öt községben építette ki hálózatát, a beruházás azonban már nem fog megtérülni, mivel az új adó éves szinten 800 ezer és 1 millió forint közötti összeget jelent, a hitelt még törleszteni kell, ráadásul az oszlopbérleti díjak is emelkednek. A cég mindezt nem tudja áthárítani a tévénézőkre. A helyiek nem tudnának többet fizetni a szolgáltatásért, ráadásul a nagyobb felhősödések miatt a minden házra felszerelendő parabolaantenna nem jelentene megnyugtató megoldást, és az interneteléréshez is más rendszerekre lenne szükség.

## 2.6. Együttműködési megállapodás a NISz Zrt. és a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Kara között

Hosszú távú stratégiai, partnerségi együttműködési megállapodást kötött a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem és a kormányzati informatikai szolgáltatásokat nyújtó Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt. (NISZ – korábban: KOPINT-DATORG), az erről szóló dokumentumot Péceli Gábor, a BME rektora és Szabó Zoltán Attila, a NISz Zrt. vezérigazgatója írták alá.

A megállapodás fő célja, hogy az egyetemi kutatóközpontokban felhalmozott szaktudást a közigazgatási informatikai fejlesztésekben is hasznosítsák, valamint, hogy az így bevont kompetenciákkal a NISz Zrt. hatékonyabban működjön közre a közigazgatási informatikai, távközlési fejlesztésekben.

## 2.7. Digitális Otthon Program

A Kormány és az informatikai ágazat közös kezdeményezéséről az Informatikai, Távközlési és Elektronikai Vállalkozások Szövetsége (IVSZ), valamint a Microsoft, az Intel és a Vodafone képviselői tartottak beszámolót.

A program a bevezető, kísérleti fázisban Miskolcra és vonzáskörzetére összpontosít, ahol a kormány 4 milliárd forintos befektetésével és az informatikai-távközlési ágazat legnagyobb képviselőinek további 4 milliárd forintos hozzájárulásával 40 ezer otthont látnak el a szélessávú internetelérés technikai és infrastrukturális feltételeivel. Emellett oktatás és képzés formájában biztosítják az eszközök hatékony és eredményes használatához szükséges ismereteket.

A program elindítása mögött az az iparág legteljesebb támogatását élvező kormányzati szándék húzódik meg, hogy Magyarországon ne az olcsó munkaerőre, hanem tudásbázisra támaszkodva lehessen megvetni a tartós gazdasági növekedés alapjait. Magyarországon a lakosság körében 55 százalékos a vezetékes szélessávú internet elterjedtsége, a háztartások 50 százaléka rendelkezik személyi számítógéppel és 50 százalékra tehető a "digitális írástudatlanok" aránya. Munkaerő-piaci szempontból azonban a legrosszabb adatnak az angol nyelvismerettel rendelkezők mindössze 13 százalékos aránya számít.

A program kedvezményezettjeinek elsődleges célcsoportját a diákok, az 50 felettiek és a roma kisebbség tagjai alkotják. A program együttműködő partnereit márciusban közbeszerzési eljárás keretében választják ki, és a tervek szerint a szeptemberi iskolakezdésre a szükséges eszközöket már el is juttatják a kedvezményezettekhez.

Amennyiben a miskolci kísérleti projekt kedvező eredménnyel zárul, a programot országos méretűre terjesztik ki.

## 2.8. Morgan Stanley

Informatikai szakemberekkel bővítene Budapesten a pénzügyi szolgáltatások területén globális piacvezető Morgan Stanley befektetési bank. A Morgan Stanley egyedi stratégiát követ a pénzügy szolgáltatások informatikai hátterének megteremtésében, ugyanis versenytársaival ellentétben a feladatot nem szervezi ki, nem veszi bérbe, és nem vásárolja meg szolgáltatásként arra szakosodott vállalatoktól, hanem a hardver-infrastruktúrát, a hálózati rendszereket és az adatközpontokat is beleértve saját szervezeti keretein belül tartva fejleszti.

A Morgan Stanley 60 ezres globális alkalmazotti létszámából mintegy 10 ezren látnak el közvetlenül informatikai feladatokat, azaz a részleg nagyságrendben egyenrangúnak tekinthető a világ legnagyobb önálló informatikai vállalataival. Informatikai szakemberek számára tehát a Morgan Stanley éppen olyan érdekes és kihívásokban gazdag munkahelynek számít, mint bármely nagy szoftverfejlesztő vállalat.

Magyarországon a bankház 2005-ben vetette meg a lábát egy, a fix hozamú befektetési eszközöket forgalmazó üzletágának munkáját támogató matematikai modellezéssel foglalkozó elemző részleg létesítésével. A kezdetben mintegy húsz külföldi szakmai tapasztalattal rendelkező magyar származású szakembert foglalkoztató részleg alkalmazottainak száma mostanra már elérte a 850-et, közülük 400 informatikus szakember, és mintegy 300-ra tehető a pénzügyi területeken dolgozók száma. A budapesti részleg tehát nemcsak informatikai fejlesztéssel foglalkozik, hanem több területen is beépült már a konszern szervezetébe. További bővítéseket terveznek, még több feladatot szeretnének áthozni Budapestre. A legnagyobb lehetőségeket a tapasztalt IT-szakemberek toborzásában látják. Budapest vonzereje elsősorban a szakemberképzés magas színvonalában rejlik, de fontos szempont a költséghatékonyság is.

A Morgan Stanley több magyar egyetemmel folytat együttműködést: kutatási projekteket támogat, vendégelőadókat delegál, egy egész félévet felölelő pénzügyi kurzust biztosít magyar egyetemeknek, emellett szakmai támogatást nyújtott a Műszaki Egyetemnek egy

pénzügyi informatikai tankönyv kiadásához. Évente a Morgan Stanley 35-40 egyetemistát foglalkoztat gyakornokként, és nagyjából ugyanennyi frissdiplomást vesz fel állásba. A Morgan Stanley az idén 50-100 magasan képzett szakemberrel tervezi növelni budapesti alkalmazottainak a számát.

## 2.9. Digitális átállás

Elindult a digitális átállás lakossági szakasza, melynek során az analóg tető- és szobaantennával fogható analóg adást felváltja a digitális földfelszíni műsorszórás. A program még a törvény által előírt 2014. decemberi határidő előtt lezajlik, két ütemben - derül ki az NMHH közleményéből. Az első ütem 2013 júliusában, a második októberben zárul. A digitális átállás összesen 8 milliárd forintba, vagyis háztartásonként mintegy 25 ezerbe kerül. Az átállásra 2008 óta készül az állam, akkor írta elő egy európai uniós direktíva a tagállamoknak a frekvenciák analóg televíziós műsortovábbításra való használatának beszüntetését. Ehelyett mobil szélessávú internetszolgáltatást kell indítani azokon.

Az átállás elsősorban azokat érinti, akik előfizetési díj nélkül, szoba- vagy tetőantennával televízióznak és kizárólag az M1, az RTL Klub és a TV2 adásait látják. Ilyen otthonból mintegy félmillió van Magyarországon. Ezek a tévénézők a hagyományos földfelszíni (analóg) adást veszik, amelyet 2013 folyamán, a jelzett ütemezésben, fokozatosan felvált a korszerű digitális adás, ezért készülékeiket át kell állítani a digitális vételre. Ezek után további négy tévécsatorna (Duna, Duna World, M2, Euronews) adásait foghatják, szintén díjmentesen. Ehhez nem kell új televíziókészüléket vásárolni. Egy jelátalakító készülékkel, más néven set-top-box-szal és ha szükséges, egy új szoba- vagy tetőantenna csatlakoztatásával már mindenki élvezheti a korszerű digitális televíziózás előnyeit, továbbra is előfizetési díj nélkül. A digitális átállás úgy is megoldható, hogy a televíziónéző előfizet egy kábeltelevíziós vagy műholdas szolgáltató csomagjára, vagy választhatja az internetes tévézést is.

Azok számára, akik önerőből nem tudnák az átállást végrehajtani, szociális alapú támogatási rendszer keretében az NMHH beszerzi és beszereli a szükséges dekódert (set-top-box-ot) és antennát, de a jogosultak választhatnak a szolgáltatók által nyújtott támogatott csomagok közül is. Annak eldöntésére, hogy ki jogosult az állami segítségre, a hatóság országos felmérést indít, aminek során személyesen keresik fel az érintetteket. A rászoruló csak abban az esetben kaphat állami támogatást, ha azt hivatalosan is igényli.

## 2.10. GSM-R

Három pályázó kapja meg a 2013. március 1-jén lezárult GSM-R projekt közbeszerzési eljárást követő ajánlattételhez szükséges műszaki dokumentációt. A második fordulóban a Kapsch Carrier Com Kft. és az MVM Ovit Zrt. (közös ajánlattevőként), a Nokia Siemens Networks Telekommunikációs Kereskedelmi és Szolgáltató Kft., valamint a SELEX Electronik S.p.a. és a Huawei Technologies Híradástechnikai Kft. (szintén közös ajánlattevők) vehetnek részt. A benyújtott ajánlatok alapján a NISz Zrt. a jogszabályok által biztosított időn belül megkezdi a tárgyalásokat a pályázókkal.

A közbeszerzési eljárás során a rendelkezésre álló forrásról a NISz Zrt. a végső ajánlatok bontási eljárása során köteles nyilatkozni. Addig ezt az adatot a szervezet nem kívánja nyilvánosságra hozni, mert ezzel befolyásolná az ajánlattevőket. A kiírás értelmében az összességében legelőnyösebb ajánlat lesz a nyertes. Az értékelés során az ajánlati ár súlya az értékelési szempontokon belül (melyek a 2012. december 22-i részvételi felhívásban megjelentek) 70 százalék. A NISz Zrt. csak az ajánlatok ismeretében, az eredményhirdetést megelőzően dönt arról, hogy hirdet-e második helyezettet.

## 2.11. Online pénztárgép projekt

Az új típusú, online adatkapcsolatra képes pénztárgépekre vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó NGM rendelet 2013. február 15-én került kihirdetésre, amely rendeletben foglaltak minden piaci szereplőre érvényesek. A miniszteri rendeletnek megfelelően az új pénztárgépekre való átállás időpontja 2013. május 1-je. A rendszer újdonsága miatt, illetve annak érdekében, hogy minden érintettnek kellő idő álljon rendelkezésre az új követelményeknek megfelelő pénztárgépekre való átállásra, a tárca kétlépcsős türelmi időszakot határozott meg. A fentieknek megfelelően a pénztárgéphasználatra kötelezettek az elektronikus naplóval nem rendelkező pénztárgépeket június 30-ig, az ezzel rendelkező december 31-ig működtethetik anélkül, hogy a NAV szankcionálná az átállás elmulasztását. Emellett a jogalkotói szándék megvalósulása érdekében a nagyobb felkészülési idővel rendelkező elektronikus naplós hagyományos pénztárgépek üzemeltetői 2013. július 1-jétől elektronikus úton, havonta kötelesek adatot szolgáltatni pénztárgéppel kibocsátott nyugták, egyszerűsített számlák adatairól.

A rendeletben szabályozott ütemezés alapján a pénztárgépek engedélyezése, gyártása kellő időre meg fog valósulni, így nem lesz akadálya a jogszabály szerinti határidő betartásának, és az állami adóhatóság általi betartatásának.

# 3. A központi kormányzati infokommunikációs költségvetés elemzése

## 3.1. Az informatikai fejezeti kezelésű előirányzat helyzete

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény alapján az Infokommunikációs feladatok biztosítására 20.007,6 millió Ft áll rendelkezésre, a 2012. évi költségvetési forrás bázistervezése alapján. Megjegyzendő, hogy 2012-ben a kormányzati infokommunikációs feladatokra a kormányzat egészének vonatkozásában sem nyújtott teljes fedezetet a jóváhagyott forrás.

A 2012. évre visszamenőlegesen, a NISz Zrt. finanszírozásából alapvető közszolgáltatási szerződésekben rendezendő összegek pótolandók a 2012. december 31-i szolgáltatási időpontra vetítve. A Hálózatos Közszolgáltatási szerződésből a Zrh hálózat működtetési költségek (150 mFt); a távközlési adófizetési kötelezettség miatti díjtérítés (600 mFt); az alulfinanszírozottság miatti díjkiegészítés (900 mFt).

A Központi Rendszer Közszolgáltatási szerződés teljes 2012. évi működtetési díja 3.300 mFt, mely a következő közfeladathoz kapcsolódó szolgáltatásokat foglalja magába.

Adózáshoz, beszámolókhoz kapcsolódó elektronikus kommunikáció. A vállalkozások által kötelezően elektronikus úton beterjesztendő ÁFA- és járulékbevallások (évi közel 20 millió db ÁFA és járulékbevallás), az ügyfélkapu útján igénybe vehető szolgáltatásként az elektronikus úton történő SZJA- bevallások (éves szinten közel 700 ezer db, azaz minden 4. bevallás elektronikusan érkezik be), továbbá a nem természetes személyek éves beszámolóihoz kapcsolódó elektronikus beküldési kötelezettség (e-beszámoló, mérlegek és eredmény-kimutatások). A 2012. évben eddig 868 ezer db dokumentum került ilyen módon a rendszeren keresztül beküldésre.

Jogszabályok alapján történő elektronikus kommunikáció – azonosítás. Országos Nyugdíjbiztosítási Főigazgatóság e-Nyenyi rendszere, amely a nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatások elektronikus úton történő teljesítését teszi lehetővé, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár, amely kérelmeket, nyilatkozatokat és bejelentéseket fogad az ügyfelektől, Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal földalapú támogatások elektronikus

igénylését teszi lehetővé. A közigazgatási hatóságok, hivatalok, önkormányzatok egymás közti biztonságos és bizonylatolt, jogszabályokban előírt elektronikus kommunikációját a hivatali kapukon keresztül a rendszer valósítja meg.

Jogszabályon alapuló közzétételi kötelezettségek. A Magyar Közlöny hiteles elektronikus példányához, és a korábbi számokhoz való hozzáférést a rendszer biztosítja a felhasználóknak, továbbá a Hirdetményi rendszer a termőföldre vonatkozó elővásárlási és előhaszonbérleti jog gyakorlásának részletes szabályairól szóló 16/2002. (II. 18.) Korm. rendeletben megfogalmazott hirdetményi kötelezettség, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) által a közigazgatási hatóságok, valamint önkormányzatok számára előírt hirdetmény közzétételi kötelezettség elektronikus úton történő biztosítását szolgáló rendszer.

A 2012. évre mutatkozó forráshiány mindösszesen 4.950 mFt

A költségvetési forráshiány rendkívül nehéz pénzügyi helyzetbe hozta a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zrt-t. A cég pénzügyi helyzete kritikus. Már most banki kölcsönből fizetik a béreket, járulékokat, adókat. A közműszolgáltatások (áram, víz, gáz, csatorna) valamint a hibaelhárításhoz használt autók bérleti díja, üzemanyag költsége további komoly terhet ró a cégre. A banki kölcsönből 2013. első negyedév végéig lehet problémamentesen finanszírozni a cég működését. A NISZ az Nemzeti Távközlési Gerinchálózatot működtető MVM NET-nek több havi számla kifizetésével tartozik. Ez azt jelenti, hogy ha továbbra is rendezetlenek maradnak a számlák, akkor az MVM NET is ellehetetlenül, magával rántva ezzel a NISz Zrt-t.

A beszállítók felé fennálló tartozásoknak jelentős kockázatai vannak mind a kormányzat számára fontos projektekre (GSM-R, e-Útdíj, Kormányzati Felhő, KKIR2 – kormányablakok informatikai eszközökkel történő ellátása, Kormányzati Hitelesítés, az állami intézményrendszert távközléssel ellátó NTG, stb.) mind a cég napi működésére nézve. Várható, hogy ezek a beszállítók bármelyike, aki vesztesként kerül ki valamelyik beszerzési eljárásból nem a beszerzési eljárást fogja megtámadni, hanem felszámolási eljárást indít a NISz Zrt. ellen, azért mert korábbi szerződéséből adódóan jogos tartozás áll fenn felé.

Amennyiben a Kormány meghozza a döntést a feladataink ellátásához szükséges finanszírozásról, akkor a következő lépés a még hiányzó közszolgáltatási szerződések aláírása

a minisztérium és a NISz Zrt. között, melyek alapján a NISz Zrt. hozzá tud jutni a szükséges forrásokhoz.

## 3.2. A 2013-as és az új informatikai feladatok finanszírozása

A 2013. évben a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a rendelkezésre álló forrásból az alábbi infokommunikációs feladatok finanszírozását kell ellátnia a kormányzat egészének vonatkozásában:

| | 2012. évi forrás | 2013. évi forrás | 2013. évi tényleges igény | HIÁNYZó Forrás |
|---|---|---|---|---|
| Egységes Digitális Rádió-távközlési Rendszer üzemeltetése | 6 872 000,0 | 5 220 000,0 | 6 820 000,0 | 1 600 000,0 |
| Központi rendszer egyes elemeinek üzemeltetése, a Központi rendszer supportja valamint egyéb ráfordítások | 0 | 423 000,0 | 3 300 000,0 | 2 877 000,0 |
| NTG -korm. Hat. Átcsoportosítás révén | 7 903 000,0 | 7 903 000,0 | 7 903 000,0 | 0 |
| Közháló működtetése | 1 305 300,0 | 283 000,0 | 283 000,0 | 0 |
| Sulinet | 0 | 817 000,0 | 817 000,0 | 0 |
| Kormányzati célú hírközlési szolgáltatás biztosítása és a Védelemszervezés ellátása | 951 000,0 | 926 000,0 | 926 000,0 | 0 |
| Tisztaszoftver | 1 000 000,0 | 1 000 000,0 | 1 000 000,0 | 0 |
| Központosított informatikai és telekommunikációs szolgáltatások | 2 041 600,0 | 3 241 600,0 | 3 241 600,0 | 0 |
| EFER üzemeltetés | 0 | 154 000,0 | 293 400,0 | 139 400,0 |
| pénzügyi tranzakciós illetékről szóló 2012. évi CXVI. törvény 7. §-a szerint | 0 | 40 000,0 | 40 000,0 | 0 |
| **Összesen** | 20 072 900,0 | **20 007 600,0** | **24 624 000,0** | **4 616 400,0** |

A fentiekben részletezettek alapján, a Központi Rendszer- illetve az EFER projekt működtetésére, továbbá az EDR üzemeltetésére kért többletforrás – 4.616,4 millió Ft - megnyitása nélkül valószínűsíthető, hogy súlyos következményekkel néznek szembe a kormányzati informatika felsorolt területei, melyek működése csökkentett szinten, vagy egyáltalán nem kerülnek biztosításra, így a 2013. évre mutatkozó 4.616,4 millió Ft forrás megteremtése azonnali intézkedést kíván a Kormány részéről.

### 3.2.1. Klebelsberg Intézményfenntartó Központ

A KLIK informatikai igénye a hálózati szolgáltatásoktól kezdve, a telekommunikáción át egész az IT végponti eszközök (PC, nyomtató stb.) üzemeltetését is lefedi. Az első kettő esetében (hálózat és telekommunikáció) - tudtunkkal - a KLIK-nek a saját költségvetéséből megvan a szolgáltatások igénybevételének fedezete.

Az EMMI egyetértésével döntés született, hogy a KLIK számára a - 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet szerinti – központi informatikai és hírközlési szolgáltatásokat a NISz Zrt. biztosítsa. Ennek ellenére a KLIK folyamatosan érvel az önálló IT üzemetetés mellett. A NISZ általi üzemeltetés mellett szól, hogy mind a beszerzés, mind az üzemeltetés költséghatékonyabban elvégezhető a NISz Zrt. által. Ezért javasolt, hogy a KLIK mielőbb kerüljön a 309/2011 kormányrendelet alanyi hatályába, a vonatkozó miniszteri rendelet kiadásával, hogy ezzel a korábbi állapot megszűnjön.

Szükséges, hogy a NISZ által 2013-ra bottom up kalkulációval megállapított 3,31 Mrd Ft összes forrás igényt minél hamarabb hagyják jóvá. Ez az összeg tartalmazza a KLIK teljes távközlési (1db 250 Mbit/s, 19 db 20 Mbit/s, 179 db 10 Mbit/s, 199 db router) és informatikai infrastruktúra (2500 IP telefon, 2500 PC, nyomtatók, scannerek szerverek stb.) beszerzését (összesen 2 863 millió Ft), üzembe helyezését, valamint 5 hónapra számított üzemeltetési költségét is (447 millió Ft).

### 3.2.2. Kormányhivatalok járási hivatalai

A járási hivatalok NTG csatlakozásához szükséges források biztosításáról készített előterjesztés tárgyában a 2012. december 12-i Kormányülésen az a döntés született, hogy a NISz Zrt. kezdje meg a járási hivatalok bekötését a hálózatba, és az ehhez szükséges forrás biztosításáról 2013. év elején dönt a Kormány. A döntést követően a NISZ megkezdte a 2013. évi költségek kalkulációját és ennek keretében meghatározta a teljes kormányhivatali rendszer NTG költségeit, mert azoknak a 2013. évben csak egy része biztosított (tavalyi évi bázis). A kormányhivatalok, járási (fővárosi kerületi) hivatalok, kormányablakok Nemzeti Távközlési Gerinchálózatra történő csatlakoztatásának és az összeköttetések üzemeltetésének, valamint 23 ezer telefonkészülék beszerzésének, kiépítésének és üzemeltetésének 2013. évi finanszírozásához 6.021 millió forint biztosítása szükséges. A

beruházási költségek finanszírozására szükséges forrás 2 593 millió Ft, a 2013. évi működtetés forrásigénye összesen 3 428 millió Ft.

A NISz közösen az MVM NET-tel mára már a járási helyszínek jelentős részére kiépítette az NTG bérelt-vonali összeköttetést. A kiépített összeköttetések havidíját a beszállítók felé a cégeknek saját forrásból (banki kölcsönből) kell fizetni a Kormánydöntésig, ami további, immár megoldhatatlan terheket ró a cégekre. A szolgáltatás informatikai részét csak akkor lehet megkezdeni, amikor a 309-es kormányrendeletben kijelölik a NISz-t erre a feladatra, és a szükséges fedezetet is biztosítják. Mindemellett megjegyzendő, hogy az informatikára vonatkozóan a költségbecslés pontosítására van szükség, mert több tétel esetében nem pontos felméréseken alapszik, illetve a KIM folyamatosan változtatja annak összetételét.

### 3.2.3. Kormányablakok

A NISz feladata a Kormányablakok informatikai és távközlési hátterének biztosítása. Az informatikai háttér biztosítása a KKIR2 Uniós projekt forrásából fog megtörténni. A projekt a terv szerint halad és a NISz Zrt. 2013. július 1-jén el tud indulni a jelenlegi okmányirodai eszközök cseréjével. A Kormányablakok informatikai és távközlési szolgáltatások üzemeltetésének finanszírozása a KEK KH feladata. Jelenleg ezeket a feladatokat a Magyar Telekom végzi, azonban a szerződés lejártát követően, 2013. július 1-től a NISz Zrt. veszi át.

Elengedhetetlenül fontos, hogy mielőbb a NISz Zrt. rendelkezésére álljon a KIM által összeállított végleges ütemterv a Kormányablakok kiépítéséről. A KIM-nek mielőbb nyilatkoznia szükséges arról, hogy melyik épületet mikor adja át, hányat ad át 2013-ban és mennyit 2014-ben. Ameddig az épületek építészeti kialakítása nem fejeződik be, a NISz Zrt. sem tudja megkezdeni a rendszerek kiépítését, ezért jelen helyzetben csak a kormányablak funkciót lehet az okmányirodákban megvalósítani.

# 4. A kormányzati infokommunikáció kiemelt stratégiai programjai végrehajtásának aktuális állapota

## 4.1. Fejlesztéspolitikai tervezés IKT aspektusai

A Kormány 1121/2013. (III. 11.) Korm. Határozata a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználásának előfeltételeiként meghatározott ex-ante kondicionalitások teljesítésével összefüggő feladatokról

A Kormány felhívta a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a közigazgatási és igazságügyi miniszter bevonásával készítse el és 2013. június 30-ig terjessze a Kormány elé a Nemzeti Infokommunikációs Szakpolitikai Stratégiát, amely tartalmazza az Új Generációs Hozzáférési Hálózat létrehozására vonatkozó tervet. Az Infokommunikációs Stratégia immár hónapok óta folyamatos egyeztetések eredményeként formálódik az Infokommunikációs Államtitkárság vezetése mellett.

A Kormány 1143/2013. (III. 21.) Korm. Határozata a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési források felhasználására vonatkozó programok indikatív prioritásairól

A Kormány a 2014–2020 közötti európai uniós fejlesztési időszakban végrehajtandó operatív programok prioritásait dolgozza ki. A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program, infokommunikációs technológia fejlesztése prioritását a nemzetgazdasági miniszter a nemzeti fejlesztési miniszter bevonásával dolgozza ki. Az Emberi Erőforrás Fejlesztési Operatív Program, közigazgatási infrastruktúra feltételeinek javítása prioritását az emberi erőforrások minisztere a közigazgatási- és igazságügyi miniszter bevonásával dolgozza ki.

## 4.2. Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program

Sikeresnek értékelte a kormányzat az ügyintézést egyszerűsítő programot. A Magyary Zoltán Közigazgatás-fejlesztési Program részeként uniós forrásból megvalósuló egyszerűsítési projekt fő célja az volt, hogy csökkenjen a lakosságot érintő hivatali bürokrácia, kevesebb legyen a papírmunka, a kitöltendő nyomtatvány, a sorban állás, de ugyanakkor kiterjedtebb

és pontosabb legyen az ügyekkel kapcsolatos tájékoztatás. Eddig 245 eljárásnál történt egyszerűsítés és két év alatt 25 százalékkal csökkentek az adminisztrációs terhek.

Az Egyszerűsítési program megvalósítása a 2011-es kormánydöntést követően tavaly indult el. Ez idő alatt egyszerűbbé vált az ügyintézés bizonyos egészségbiztosítási ellátások esetében, a családot és a gyermekvállalást érintő ügyekben, több hatósági dokumentum kiállításával és határidejével kapcsolatban és bizonyos szociális ellátásoknál. Júliustól egyszerűbbé vált a terhességi-gyermekágyi segély, a gyermekgondozási díj igénylése; 320 ezer embert érint, hogy csökkent a nagycsaládosok gázárkedvezményhez kacsolódó adminisztratív terhe, és nem szükséges évente kérelmet benyújtani. Országosan egységes eljárás mellett és egységes határidőkkel intézhető a gáz- és villanyórák átírása, egyszerűsödik az iskolakezdési támogatás igénylése. A táppénzzel kapcsolatos ügyeknél 30-ról 18 napra csökkent az ügyintézési határidő. Gyermekápolás, illetve baleset után járó táppénz esetén lehetővé vált előleg kifizetése. Felgyorsult az útlevél-ügyintézés, a jelenlegi 30 napos határidő mellett 7 napos, 3 napos vagy akár 24 órás ügyintézési idővel is igényelhetnek útlevelet az ügyfelek. Összesen 245 eljárásnál történt egyszerűsítés, további négy esetében pedig folyamatban van. Az eljárások 98 százaléka az egyszerűsítés szempontjából lezárult, a hozzájuk kapcsolódó jogszabály-módosítások is elkészültek.

A programot támogató projektek finanszírozása uniós forrásokból az Államreform Operatív Program részeként 2,1 milliárd forintos támogatási kerettel valósult meg.

## 4.3. Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégia

Magyarország Nemzeti Kiberbiztonsági Stratégiájának célja, hogy a magyar kiberteret szabad, biztonságos és innovatív környezetté alakítsa át a kormányzat, a civil, a gazdasági és a tudományos terület szereplőinek részvételével, és ezzel hozzájáruljon a kibertér szabadságának és biztonságának megerősítéséhez.

A Kiberstratégia a kormányzati koordináció céljából rendelkezik a Nemzeti Kiberbiztonsági Koordinációs Tanács létrehozásáról, amelyet a Miniszterelnökség irányít az érintett minisztériumok és hatóságok bevonásával. A Tanács létrehozása mellett olyan egyeztető fórum is kialakításra kerül, amelyben a kormányzat kijelölt képviselői és a civil, a gazdasági és a tudományos terület meghatározó szereplői együttműködnek a kiberbiztonság növelése érdekében.

A magyar kibertér biztonságának szabályozása több lépésben történik meg. A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvénnyel Magyarország gondoskodott a létfontosságú infrastruktúrák védelméről, érintve azok hálózatbiztonsági követelményeit. A Kiberstratégiához kapcsolódó első jogalkotási lépés az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló törvényjavaslat (a továbbiakban: törvényjavaslat), amely felhatalmazást ad a kapcsolódó végrehajtási szabályok, kormányrendeletek és/vagy miniszteri rendeletek megalkotására.

# 5. Az informatikai és telekommunikációs szektorra vonatkozó aktuális szabályozási tevékenység

## 5. 1. Szabályozási eredmények

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság elnökének 15/2012. (XII. 29.) NMHH rendelete a nemzeti frekvenciafelosztás megállapításáról

A rendelet hatálya az 1000 GHz-ig terjedő rádiófrekvenciás tartományon belüli frekvenciasávok; a rádiószolgálatok számára történő felosztására, valamint polgári, nem polgári és közös célú felhasználásra történő megosztására, továbbá az egyes rádiószolgálatokhoz és rádióalkalmazásokhoz rendelt frekvenciasávok felhasználásának előkészítésére, megnyitására, korlátozására, valamint nagyfrekvenciás berendezések általi igénybe vételének meghatározására; a frekvenciát igénylő, használó, magyarországi felhasználás céljából rádióberendezést, nagyfrekvenciás berendezést gyártó, forgalomba hozó vagy forgalmazó természetes személyekre, jogi személyekre és jogi személyiség nélküli szervezetekre, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóságra, mint polgári frekvenciagazdálkodó hatóságra és a Közigazgatási Frekvenciagazdálkodási Hatóságra terjed ki.

További NMHH rendeletek 2013. I. negyedévében:

1/2013. (I. 7.) NMHH rendelet A nem polgári célra használható frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról;

2/2013. (I. 7.) NMHH rendelet A polgári célra használható frekvenciasávok felhasználási szabályainak megállapításáról;

3/2013. (I. 11.) NMHH rendelet A honvédelmi és katasztrófavédelmi feladatok ellátásában közreműködésre kötelezett elektronikus hírközlési szolgáltatók kijelöléséről és felkészülési feladataik meghatározásáról.

A Kormány 1025/2013. (I. 25.) Korm. határozata a „Miskolc és agglomerációja digitális közösség” című programmal kapcsolatos egyes kérdésekről és az ehhez szükséges rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról

A Kormány a digitális írástudásnak a XXI. században betöltött jelentőségére, annak munkahely- és közösségteremtő jellegére, továbbá arra tekintettel, hogy a hátrányos helyzetű régiókban az a fejlődés egyik meghatározó előfeltétele és annak kiemelt ösztönzése szükséges, egyetért a „Miskolc és agglomerációja digitális közösség" című programnak az állam, az Európai Uniós források és az érintett piaci szervezetek társfinanszírozásában történő megvalósításával. A Program megvalósítására a Kormány 3 milliárd forint átcsoportosítását rendelte el.

A Kormány 16/2013. (I. 28.) Korm. rendelete a frekvenciasávok nemzeti felosztásának megállapításáról szóló 346/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Kormány a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 31. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el: Hatályát veszti a frekvenciasávok nemzeti felosztásának megállapításáról szóló 346/2004. (XII. 22.) Korm. rendelet.

43/2013. (II. 19.) Korm. rendelet A közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftverek megfelelőségét tanúsító szervezetek kijelölésének részletes szabályairól

A rendelet hatálya kiterjed a közfeladatot ellátó szerveknél alkalmazható iratkezelési szoftvereknek a külön jogszabályban foglalt feltételeknek való megfelelőségét tanúsító szervezetekre, valamint az ezek kijelölésére irányuló eljárásban résztvevő személyekre és szervezetekre. A kijelölési eljárásban a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény rendelkezéseit kell alkalmazni.

A nemzeti fejlesztési miniszter 7/2013. (II. 26.) NFM rendelete a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat egyedi szolgáltatási megállapodás útján igénybe vevő szervezetekről, valamint a központi szolgáltató által üzemeltetett vagy fejlesztett informatikai rendszerekről

A központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokról szóló 309/2011. (XII. 23.) Korm. rendelet 7. §-ában szabályozott módon a központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatásokat újabb költségvetési szervek és 100%-os állami tulajdonban levő gazdasági társaságok kötelesek egyedi szolgáltatási megállapodás és közvetlen finanszírozás útján igénybe venni. A rendelet rögzíti továbbá a Nemzeti

Infokommunikációs Zrt. pontos szerepét az Európai Uniós forrásokból megvalósuló projektek megvalósításában és üzemeltetésében.

65/2013. (III. 8.) Korm. rendelet A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény végrehajtásáról

A rendelet tartalmazza a lehetséges létfontosságú rendszerelemek azonosítási eljárását, a nemzeti létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölés, valamint a kijelölés visszavonásának szabályait, az európai létfontosságú rendszerelemmé történő kijelölés, valamint a kijelölés visszavonásának szabályait, a biztonsági összekötő személy képesítési követelményeit és foglalkoztatásának feltételeit, nyilvántartási és adatbiztonsági előírásokat.

## 5. 2. Folyamatban lévő szabályozási tevékenység

### 5.2.1. Az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló törvényjavaslat

A modern állam, és annak minden szervezete és polgára kiszolgáltatottá vált a számítógépekből, kommunikációs eszközökből és automata rendszerekből álló bonyolult, többszörösen összetett információs infrastruktúrának. Az elektronikus információs rendszerek nélkülözhetetlenné váltak a társadalom egésze számára, mert az állam működése, a különböző szolgáltatások megvalósítása és igénybevétele elképzelhetetlen ezen rendszerek nélkül. Már önmagukban ezeknek az információs rendszereknek a kiesése is katasztrófahelyzetet idézhet elő. Információs rendszereink és hálózataink – azok közül is elsősorban azok, amelyek működése elengedhetetlen a társadalom és a gazdaság zavartalan működéséhez – egyre gyakrabban szembesülnek az igen sokféle forrásból származó biztonsági fenyegetéssel.

A szándékos károkozások olyan formái, mint a különböző hackercsoportok számítógépvírusokkal történő, vagy az információs rendszer leállására vezető ún. szolgáltatás megtagadást eredményező támadásai egyre gyakoribbá, általánosabbá válnak, ugyanakkor ezek egyre vakmerőbbek és egyre bonyolultabbak is. Folyamatosan növekvő fenyegetést jelent sérülékeny információs rendszereinkre a hadviselés egy új formája, amelyet

kiberműveleteknek (angolul: cyber operations) neveznek, de még inkább a békeidőkben is állandóan fenyegető terrorizmus számítógépes változata, a kiberterrorizmus. A különböző információs infrastruktúrák, eszközök, és szolgáltatások bármelyikének megsemmisülése vagy sérülése a társadalom széles rétegeit érintheti. A modern gazdasági berendezkedés mellett a társadalom nincs felkészülve arra, hogy a kiesett infrastruktúrák, eszközök vagy szolgáltatások nélkül működjön, így ezeket – egyértelműen – védeni kell. A törvényjavaslat az állam kiberbiztonságot érintő szerepét és feladatait meghatározó Magyarország Nemzeti Biztonsági Stratégiájáról szóló 1035/2012. (II. 21.) Korm. határozat figyelembevételével készült.

### 5.2.2. A Nemzeti fejlesztési Minisztérium Infokommunikációs Államtitkársága elkészítette a közműadóról szóló törvény hírközlési szolgáltatókat érintő módosítási javaslatát

A javaslat kezdeményezi, hogy kerüljön hatályon kívül helyezésre a törvény (a közművezetékek adójáról szóló 2012. évi CLXVIII. tv.) 11. §-a, ugyanis a hatályos és az alábbi javaslat szerinti sávos adózási rendszer nem minősül csekély mértékű (de minimis) állami támogatásnak. Ezzel egyértelművé válik, hogy nincs összeszámítási kényszer más pl. operatív programból kapott támogatással, illetve ennek lehetősége fel sem merül (azon támogatások esetében sem, amelyeket "de minimis" jogcímmel igényeltek a pályázók).

A javaslat szerint a 10. §-ban a hírközlési vezetékkel rendelkező adóalanynak a hírközlési vezeték utáni adó alapjának 300 000 métert meg nem haladó része után az egyébként fizetendő adó 3%-át, 400 000 métert meg nem haladó része után az egyébként fizetendő adó 5%-át kellene megfizetni. Ez a konstrukció több problémát is megold egyszerre. Egyrészről a kisvállalkozások részére – amelyek többségének hálózata 300 km alatti – megfizethető mértékűre (300 km-ig 3,75 Ft/m) csökkenti az adóterhet, ezzel a legelmaradottabb területeken lévő kábeltelevízió, telefon és internet hálózatok fennmaradhatnak (az itt szolgáltatók a legkisebb árbevételű cégek).

Másrészről a korábbi és folyamatban lévő EU-s és hazai támogatással, egy cég által épített, vagy építendő hálózatokkal növelt összes hálózatméret a becslések szerint 400 km alatt marad, így a fizetendő adó a hatályoshoz képest reményeink szerint szintén megfizethető mértékű (300 és 400 km között 6,25 Ft/m) terhet ró az ún. fehér területeken, a versenyhátrányban lévő térségekben, településeken beruházó, ilyen hálózatot építő, fejlesztő azokat fenntartó kisebb cégek részére. Mivel a piacon lévő összes cég számára

elérhető ez a sávos rendszer, az nem minősül állami támogatásnak, így mint adókedvezmény nem összeszámítandó egyéb állami támogatásokkal, azaz mindenki élhet vele.

Biztosan kijelenthető, hogy a 7 nagy cég (ebből 2 magyar) a hatályos rendszerben 400 km-ig (300-ig sávos adó, felette 100%) összesen 180 millió Ft adót fizetne. Ha a 2. pontban foglalt módosítás szerint adóznának, akkor 12 millió Ft adót fizet ez a 7 cég. A különbség: 168 millió Ft, de ezen felül befizetnek még várhatóan 12-13 Mrd forintot. Azaz a kiesés a teljes általuk fizetett adó kb. 1,2%-a.

Becslések szerint a piacon lévő további kb. 300 cégnek, átlagosan 160 km hálózata van. Ők a 2. pont szerinti módosítás alapján 180 millió Ft adót fizetnének. A hatályos szabályok szerint, ezzel az átlaggal számolva kb. 1-1,2 Mrd Ft lenne a bevétel. A különbség kb. 800 millió - 1 Mrd Ft lehet. Így viszont megfizethető összegűre csökken az adó a kisebb társaságok számára is, ezzel a bevétel biztosabbá válik, amelynek révén a szolgáltatások is megmaradhatnak a legkisebb településeken is. Amely társaságok esetleg ezt a terhet sem bírnák, azok pedig nagyobb eséllyel adhatják el hálózatukat.

A két kategória révén az együttes kiesés 1 Mrd Forintra tehető, amely a teljes tervezett 14 Mrd Ft hírközlési szektortól várt bevétel 7,1%-a, míg az adó révén várt 60 Mrd Ft összes bevétel 1,6%-a.

# 6. Kiemelt állami infokommunikációs projektek végrehajtásának monitoringja

## 6.1. Az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program (EKOP) 2011-2013-as Akcióterve

A Kormány 1122/2013. (III. 11.) Korm. határozata az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2011–2013. közötti időszakra szóló akciótervének megállapításáról, egyes kiemelt projektjei akciótervi nevesítéséről és az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program tartaléklistájának jóváhagyásáról

A Kormány az Elektronikus Közigazgatás Operatív Programb Akciótervében új kiemelt projekteket nevesít és hozzájárul ahhoz, hogy a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség Közigazgatási Reform Programok Irányító Hatósága a támogatási szerződést azokra megkösse, továbbá jóváhagyja az Elektronikus Közigazgatás Operatív Program 2009–2010. közötti időszakra szóló akciótervének módosítását.

Az EKOP-1.2.26 „A járási hivatalok informatikai infrastruktúrájának fejlesztése" című konstrukció akciótervi nevesítése, valamint az országos kihatású projektek Közép-magyarországi Régióra jutó finanszírozhatósága érdekében – az akciótervben biztosított többletkötelezettség-vállalási kereten felül egyszeri többletkötelezettség-vállalás biztosításával az 1. prioritáson 1,7 milliárd forint, a 3. prioritáson 0,5 milliárd forint értékben, azaz összesen 2,2 milliárd forinttal emeli a többletkötelezettség-vállalást.

Az akcióterv módosítása, mindhárom prioritástengely figyelembevételével összesen 4,274 milliárd forintot tesz ki. A legfontosabb új elem a járási hivatalok informatikai infrastruktúrájának fejlesztésére nevesített projekt, melynek célja a kormányhivatali szervezeti rendszer részét képező járási hivatalok stabil működéséhez szükséges informatikai infrastruktúra fejlesztése, helyi és központi szolgáltatások kialakítása, illetve továbbfejlesztése, beleértve azok eszközigényét. A projekt 2,5 milliárd forint támogatással rendelkezik. A projekt jóváhagyása fontos lépés a járási hivatalok informatikai fejlesztéseinek megvalósítására és finanszírozására. A NISz Zrt. eddig nem rendelkezett a projekt elindításához szükséges költségvetési forrásokkal, most azonban lehetőség van a projekt megvalósítására és lehetőség szerint határidőben történő befejezésére. Fontos megjegyezni,

azonban, hogy ez a forrás csak a fejlesztéseket finanszírozza, az üzemeltetés költségei nem finanszírozhatóak Európai Uniós forrásokból. Ennek forrását továbbra is a központi költségvetésben kell biztosítani. A NISz Zrt. pénzügyi helyzete nem teszi lehetővé, hogy további projektek megvalósításához hiteleket vegyen fel, hiszen jelenlegi hitelállományának visszafizetése is gondokat okoz a cég számára.

Az Akcióterv módosítását követően a szabadkeret 1,4 milliárd forintról 995 millió forintra csökkent. A kormányhatározat módosítja továbbá az EKOP 2009-2010-es Akciótervét is, törli a magyarorszag.hu portál fejlesztése projektet és módosítja az oktatási funkciókat támogató kártyarendszer kiépítése című projektet 800 millió forintra csökkentve annak költségvetését.

Az EKOP Akcióterv legújabb módosítása remélhetőleg végleges formában rögzíti a projekteket és így a támogatási szerződések megkötése, a megvalósítás és a pénzlehívás akadálytalanul és zökkenőmentesen történhet. A jelenleg megvalósítás alatt lévő projektek megvalósításához nemcsak szakmai érdekek fűződnek, de egy rosszul teljesítő projekt, amely esetleg nem lesz képes határidőre teljesülni forrásvesztést is jelenthet az EKOP számára.

A tartalékként rendelkezésre álló 995 millió forint sorsáról érdemes lehet jelentést kérni az NFÜ Közigazgatási Reform Programok Irányító Hatóságától, illetve kívánatos lenne hogy a tartalék listán szereplő projektek súlyozásra és értékelésre kerüljenek abból a szempontból, hogy melyeket lehet a leggyorsabban megvalósítani, illetve minden tartalékprojekt esetében szükséges felállítatni a pontos ütemezést. Ez utóbbi azért elengedhetetlen, mert csak olyan projekteket érdemes aktiválni, amely képes a megvalósulásra és a pénzügyi zárásra 2015. december 31-ig.

## 6.2. E-útdíj

A Getronics Magyarország Zrt., az elektronikus útdíjszedési rendszer bevezetésére és megvalósítására kiírt tender nyertes ajánlattevője 2013. január 18-án nyilatkozatban értesítette az autópálya-kezelőt a visszalépésről. Az alvállalkozóival történő egyeztetések alapján a cég nem látta biztosítottnak a szerződésszerű teljesítést biztosító együttműködést ezért a szerződést nem írta alá. Ezt követően az a döntés született, hogy az elektronikus útdíj-rendszer kiépítését az állam saját hatáskörben fogja megvalósítani.

A Kormány 1060/2013. (II. 13.) Korm. határozata a megtett úttal arányos elektronikus díjszedési rendszer bevezetésének időszerű feladatairól felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy az autópályák, autóutak és főutak használatának díjáról szóló törvény tervezetét tartalmazó előterjesztést a Kormány ülésére nyújtsa be; felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a megtett úttal arányos elektronikus díjszedési rendszer (a továbbiakban: ED rendszer) indulásához és működéséhez szükséges kormányrendeletek tervezeteit tartalmazó előterjesztést a Kormány ülésére nyújtsa be; felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy gondoskodjon az ED rendszer indulásához és működéséhez szükséges beruházás előkészítéséről és végrehajtásáról.

A Kormány 1079/2013. (II. 22.) Korm. határozata a megtett úttal arányos elektronikus díjszedéshez szükséges eszközök beszerzési feltételeinek módosításáról elrendeli, hogy az e-útdíj beszerzést a minősített adatot, az ország alapvető biztonsági, nemzetbiztonsági érdekeit érintő vagy a különleges biztonsági intézkedést igénylő beszerzések sajátos szabályairól szóló 218/2011. (X. 19.) Korm. rendelet alapján minősített beszerzési eljárás keretében kerüljön sor. A beszerzést az Állami Autópálya Kezelő Zrt. folytatja le a Magyar Állam nevében. Az ED-rendszerben az egyetemes útdíj-szolgáltatói és a díjszedői tevékenységet, továbbá a díjszedés integráns részét képező díjellenőrzési feladatokat és a hatósági eljárásokhoz szükséges adatszolgáltatást az ÁAK Zrt. látja el. Az integrátor a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság.

Az Országgyűlés Nemzetbiztonsági Bizottsága az eljárás megindításához szükséges engedélyt megadta.

## 6.3. GOP 3.1.2 –Szélessávú körzethálózati fejlesztés

A szélessávú körzethálózati fejlesztésre kiírt közbeszerzés összege összesen 20 milliárd forint volt, ebből vitt el 12,5 milliárdot az öt cég. Ugyanazon a napon, ugyanakkora tőkével alapítottak öt céget, amelyek 12,5 milliárd forintot nyertek a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) hálózatfejlesztési közbeszerzésén. A cégeknek ráadásul ugyanaz a tulajdonosi köre.

A Micronet Kft-t,a Pannon Optikai Hálózatfejlesztő Kft-t, a Pátria Optikai Hálózatfejlesztő Kft-t, a PONET Optikai Hálózatfejlesztő Kft-t és a Regio Optikai Hálózatfejlesztő Kft-t egyaránt

2012. június 27-én alapították fél-fél milliós alaptőkével, a cégjegyzékszámaik igen közel vannak egymáshoz, és mind Budapesten, a Váci út 19. szám alá vannak bejegyezve. A tulajdonosi körben is jelentős átfedés mutatkozik: az első három cégben az EQNet Zrt. és a RubiCom Zrt. a tag, az utolsó kettőben az EQNet Zrt. és az Enternet 2001. Kft. Az EQNet korábban veszteséges volt, de tavaly négy tőkeemeléssel 60 millió forintra emelték az alaptőkéjét. Az Enternet 2001. Kft. adóhatósági végrehajtás alatt áll, és ügyészségi eljárás is zajlik a céggel összefüggésben. Probléámás továbbá, hogy a cégek bejegyzésének dátuma alig néhány héttel előzte meg a közbeszerzési pályázat meghosszabbított határidejét, azaz 2012. szeptember 15-ét. Az NFM azzal magyarázta a hosszabbítást (az eredeti határidő július 31-e volt), hogy a pályázók a nyári szabadságok miatt nem tudták időben befejezni a tervezési előkészületeket.

A támogatási döntésről történő értesítést követően számos cég kifogással élt az NFÜ döntése ellen és a Nemzeti Fejlesztési Miniszterhez fordult. Kifogásolják, hogy az NFÜ döntésének indoklása nem megalapozott, sőt ellentmondásban van a meghirdetett pályázati szabályokkal. A kifogásokról mindezidáig nem született döntés, de vélelmezhető, hogy az NFÜ szakmailag körültekintően bírálta el már korábban is a pályázatot, így a kifogásoknak szakmai indokoltság híján nem fog helyt adni.

## 6.4. Központosított közbeszerzés informatikai vonatkozásai

A Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság felelős a központosított közbeszerzési keret-megállapodások megkötéséért. A keret-megállapodások több esetben informatikai eszközökre, szolgáltatásokra is vonatkoznak. A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium Infokommunikációs Államtitkársága több alkalommal, írásban jelezte a KEF vezetője részére, hogy több esetben aggályosnak tartja a KEF által kötött informatikai tárgyú keret-megállapodások státuszát, azok teljesülését, és a beszerzések határidőben történő lebonyolításának lehetőségét. Amennyiben nincs érvényes keret-megállapodás vagy az érvényben lévő megállapodás kimerült, az jelentős problémákat okozhat az Európai Uniós forrásokból megvalósuló informatikai projektek esetében.

Az NFM IFÁT négy beszerzésre hívta fel a KEF figyelmét és kérte tájékoztatásukat.

EKMKT05ITBT11 „IT-biztonságtechnikai megoldások szállítása és kapcsolódó szolgáltatások teljesítése” tárgyú keretmegállapodás 2. részteljesítése – „Tartalomszűrő szoftverek és IT vírusvédelmi szoftverek és kapcsolódó szolgáltatások” – 95,35 %-os teljesítést mutat. Ugyanezen keretmegállapodás 4. részteljesítése „Rendszerbiztonsági és egyéb biztonságtechnikai szoftverek és kapcsolódó szolgáltatás” teljesítési mutatójának adata 120,82 %.

EKMNY02INYR11 „Nyomtatórendszerek szállítása és kapcsolódó szolgáltatások teljesítése” tárgyú keretmegállapodás 1. részteljesítése – „nyomtatórendszerek” – 97,30 %-os teljesítést mutat.

EKMNY02FMRK12 „Fénymásoló rendszerek és szolgáltatások beszerzése” tárgyú keretmegállapodás összességében 70,75 %-os teljesítést mutat. időbeli hatálya 2013. május 12.

EKMKNY03SZGR12 „Számítógépek 2012” tárgyú keretmegállapodás összességében 58,02 %-os teljesítést mutat. időbeli hatály 2013. július 8.

A jelenleg hatályos keretmegállapodásokra vonatkozóan a következő igények merülnek fel.

Szoftverlicenszek beszerzése – szoftverlicensszek beszerzése/szoftverlicenszek beszerzése (Microsoft vagy azzal egyenértékű szoftverlicenszek) – 2,3 Mrd Ft

Számítógéprendszerek beszerzése – számítógépek beszerzése – 10 Mrd Ft

Hálózati aktív és passzív eszközök beszerzése – hálózati aktív és passzív eszközök szállítása – 5 Mrd Ft

Adatbázis-kezelő szoftverek, valamint kapcsolódó szolgáltatások beszerzése – különböző fejlesztői platformok szerinti adatbázis-kezelő szoftverek, fejlesztőeszközeik valamint kapcsolódó szolgáltatások beszerzése – 400 m Ft

# 7. A kormányzat számára példaértékű projektek bemutatása

## 7.1. WiFi az otthonban

Ingyenes wifi csatlakozásipont-hálózat épül ki Németországban előfizetői "kaláka rendszerben" a Deutsche Telekom (DT) és a Fon megállapodásának.

A Fon üzleti modellje azon alapul, hogy a hálózat tagjai "kaláka rendszerben" elérhetővé teszik saját otthoni wifi csatlakozási pontjuk szabad adatforgalmi kapacitását mások számára is. Ez a hozzáférési pont egy titkosított privát és egy jelszóval védett, de nyitott csatornára történő kettéosztásával történik. A hálózat tagjai azzal, hogy saját internetes hozzáférésük felesleges kapacitását "beteszik a közösbe", maguk is szabad wifi hozzáférési jogosultságot szereznek a Fon teljes működési területén. A Fon emellett hálózati szolgáltatóknak is értékesíti csomagokban a szabaddá tett vezeték nélküli internetes hozzáférést.

A DT 12 ezer saját wifi elérési ponttal rendelkezik Németországban és 12 millió előfizetője van szélessávú internet csatlakozásra. Rene Obermann, a DT távozó vezérigazgatója az együttműködést kommentálva közölte: "2016-ra országos szinten már több mint 2,5 millió nyilvános elérési ponttal rendelkezünk majd". A Fon januárban hasonló megállapodást kötött a 2,5 millió szélessávú internet előfizetővel rendelkező holland KPN távközlési vállalattal is. A Fon-KPN nyilvános wifi hálózata az év második felében kezdi meg működését.

A Fon több mint 7 millió nyilvános wifi elérési pontot üzemeltet világszerte több mint száz országban. Martin Varsavsky, a Fon alapító vezérigazgatója elmondta, hogy az európai terjeszkedés következő fázisában a DT külföldi érdekeltségeinek szélessávú előfizetőit tervezik bevonni hálózatukba.

## 7.2. WiFi mobil eszközökön

A mobilhálózatok helyett egymás Wi-Fi hálózataira terelnék a nemzetközi, vagyis roaming forgalmat a mobilszolgáltatók, ezzel jelentősen leszorítva az adatforgalommal járó nagykereskedelmi és kiskereskedelmi költségeket egyaránt. Ehhez azonban egységesebbé kell válniuk az operátorok által használt Wi-Fi technológiáknak.

Könnyen elképzelhető, hogy végül a szolgáltatók saját kezelésében álló Wi-Fi hotspotok használata jelenthet megoldást a külföldi okostelefon-használat során jelentkező, olykor kifejezetten sokkolónak ható összegű számlákra, köszönhetően a több gyártót és szolgáltatót tömörítő Wireless Broadband Alliance (WBA) kezdeményezésének. A nemzetközi mobilhasználat költségei ugyan az utóbbi években jelentős mértékben csökkentek, a kontinenseken átívelő forgalom azonban még mindig jelentős költségekkel jár.

A mobilszolgáltatók saját üzemeltetésében lévő Wi-Fi hotspotok nem csak a mobilhálózat általános tehermentesítésére használhatók, hanem egyre több mobilcég lát lehetőséget abban, hogy így csökkentse az előfizetői költségeket roamingkörnyezetben. A Wi-Fi roaming jellemzően ugyanazon cégcsoport különböző leányvállalatai közt valósult meg eddig hatékonyan, ám az elmúlt hónapokban több, egymástól teljesen független, más-más piacokon jelenlévő szolgáltató is Wi-Fi roaming megállapodást kötött egymással. Az ilyen együttműködéseknek, illetve roaming megállapodásoknak ugyanakkor többnyire útját állják, hogy más-más szolgáltatók akár teljesen eltérő módon kezelik a Wi-Fi hálózatukat, kezdve az autentikációtól a biztonsági rendszerek használatáig. Ebbe próbál valamennyi egységet vinni a a WBA most elindult programja, melynek célja, hogy a különböző szolgáltatók által használt Wi-Fi hálózati csomópontok közt az előfizető zavartalanul, akár beavatkozás nélkül tudjon váltani.

A Wi-Fi alapú roaming ugyanakkor jellemzően csak olyan országokban lehet széles körben támogatott, ahol a szolgáltatók kiterjedt hotspot-hálózatot tartanak fent - ilyen például Nagy-Britannia, Japán, Korea vagy az Egyesült Államok. Magyarországon a mobilszolgáltatók jellemzően kevés ilyen hotspotot tartanak fenn, elsősorban azért, mert a hálózatok terheltsége ezt csak kevés helyen indokolja másrészt a cégek egy része nem rendelkezik az ezekhez a rendszerekhez használható, kiterjedt és stabil infrastruktúrával.

A hotspotra csatlakozó telefonok száma az újabb technológiák megjelenésével is nőhet majd, becslések szerint ugyanis hiába nő a mobilhálózatok kapacitása, a korlátos spektrumokon működő mobilhálózatok nem tudják tartani a lépést a növekvő adatéhséggel. A Wi-Fi Alliance ezért már javában dolgozik olyan technológiákon, mely SIM-alapú, automatikus bejelentkezést biztosít a szolgáltató által fenntartott Wi-Fi hálózatokra (a technológia neve Passpoint).